

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 247/2013-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. B. F., ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaniach vedených pod sp. zn. 36 Er 6880/2010, sp. zn. 36 Er 5536/2010, sp. zn. 36 Er 6881/2010, sp. zn. 36 Er 1105/2011, sp. zn. 36 Er 6882/2010, sp. zn. 36 Er 590/2011, sp. zn. 36 Er 7272/2010, sp. zn. 36 Er 4245/2010, sp. zn. 36 Er 169/2011, sp. zn. 36 Er 4644/2010, sp. zn. 36 Er 4243/2010, sp. zn. 36 Er 793/2011, sp. zn. 36 Er 1472/2011, sp. zn. 36 Er 7084/2010, sp. zn. 36 Er 5755/2010, sp. zn. 36 Er 4560/2010, sp. zn. 36 Er 940/2011, sp. zn. 36 Er 6885/2010, sp. zn. 37 Er 793/2011, sp. zn. 36 Er 168/2011, sp. zn. 36 Er 4642/2010, sp. zn. 36 Er 4250/2010, sp. zn. 36 Er 1395/2011, sp. zn. 36 Er 4241/2010, sp. zn. 36 Er 4561/2010, sp. zn. 36 Er 650/2011, sp. zn. 36 Er 6010/2010, sp. zn. 36 Er 4244/2010, sp. zn. 36 Er 7083/2010, sp. zn. 36 Er 4563/2010, sp. zn. 36 Er 4240/2010, sp. zn. 36 Er 4253/2010, sp. zn. 36 Er 1394/2011 a sp. zn. 36 Er 1877/2011, a takto

rozhodol:

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 4279/2012 až sp. zn. Rvp 4295/2012, sp. zn. Rvp 4297/2012 až sp. zn. Rvp 4310/2012 a sp. zn. Rvp 4312/2012 až sp. zn. Rvp 4314/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 4279/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 2. mája 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 36 Er 6880/2010, sp. zn. 36 Er 5536/2010, sp. zn. 36 Er 6881/2010, sp. zn. 36 Er 1105/2011, sp. zn. 36 Er 6882/2010, sp. zn. 36 Er 590/2011, sp. zn. 36 Er 7272/2010, sp. zn. 36 Er 4245/2010, sp. zn. 36 Er 169/2011, sp. zn. 36 Er 4644/2010, sp. zn. 36 Er 4243/2010, sp. zn. 36 Er 793/2011, sp. zn. 36 Er 1472/2011, sp. zn. 36 Er 7084/2010, sp. zn. 36 Er 5755/2010, sp. zn. 36 Er 4560/2010, sp. zn. 36 Er 940/2011, sp. zn. 36 Er 6885/2010, sp. zn. 37 Er 793/2011, sp. zn. 36 Er 168/2011, sp. zn. 36 Er 4642/2010, sp. zn. 36 Er 4250/2010, sp. zn. 36 Er 1395/2011, sp. zn. 36 Er 4241/2010, sp. zn. 36 Er 4561/2010, sp. zn. 36 Er 650/2011, sp. zn. 36 Er 6010/2010, sp. zn. 36 Er 4244/2010, sp. zn. 36 Er 7083/2010, sp. zn. 36 Er 4563/2010, sp. zn. 36 Er 4240/2010, sp. zn. 36 Er 4253/2010, sp. zn. 36 Er 1394/2011 a sp. zn. 36 Er 1877/2011 (ďalej aj „napadnuté konania“).

2. Zo sťažností vedených ústavným súdom (s takmer identickým obsahom, s rozdielom len v označení povinného, čísla zmluvy o úvere a spisových značiek uvedených konaní, pod ktorými sú konania vedené súdnym exekútorom) vyplýva, že sťažovateľka (oprávnená, pozn.) osobitne podanými návrhmi požiadala zvoleného súdneho exekútora o vykonanie exekúcií. Zvolený súdny exekútor postupujúc podľa procesnej úpravy obsiahnutej v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) následne požiadal okresný súd o udelenie poverení na vykonanie exekúcií, o ktorých okresný súd podľa sťažovateľky doteraz nerozhodol.

Sťažovateľka v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a uvádza: *„V exekučnom konaní... je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu.“*

3. Sťažovateľka uvádza: *„Porušovateľ napriek tomu, že vec ním prejednávaná;*
- nevykazuje prvky nadmernej právnej zložitosti;
- si nevyžaduje takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu...;
do dňa spísania tejto sťažnosti nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.“

Sťažovateľka zastáva názor, že v napadnutých konaniach je okresný súd neodôvodnene nečinný, resp. koná neefektívne, a preto podala 25. mája 2011 v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) predsedovi okresného súdu sťažnosti na prietahy v ňou iniciovaných exekučných konaniach. Sťažovateľka k sťažnostiam nepriložila označené sťažnosti adresované predsedovi okresného súdu.

Sťažovateľka uvádza chronológiu žiadostí o informácie o stave konaní pred okresným súdom a sťažnosti na prietahy v konaní, ktoré podala od 2. júla 2009 (ďalej

23. septembra 2009, 13. novembra 2009 atď.), a uvádza, že „Porušovateľ doposiaľ neuskutočnil žiadne účinné a efektívne riadiace opatrenia na odstránenie porušovania práv sťažovateľa a to napriek tomu, že sťažovateľ adresoval porušovateľovi rad žiadostí, výziev a sťažností.“.

Uvedeným postupom okresného súdu v napadnutých konaniach malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu a tiež k porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru upravujúcich zákaz diskriminácie.

4. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd o jej sťažnostiach rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že postupom okresného súdu v napadnutých konaniach boli porušené ňou označené práva, prikáže okresnému súdu, aby v nich konal bez zbytočných prietáhov, a zakáže okresnému súdu, aby pokračoval v diskriminácii. Sťažovateľka sa zároveň domáha, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

5. Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

6. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 4279/2012 až sp. zn. Rvp 4295/2012, sp. zn. Rvp 4297/2012 až sp. zn. Rvp 4310/2012 a sp. zn. Rvp 4312/2012 až sp. zn. Rvp 4314/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, uplatniac citované právne normy, tak ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

III.

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

11. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

12. Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

13. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

17. Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie,

rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

18. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

19. Podstatou sťažností je tvrdenie sťažovateľky, že nedôvodnou nečinnosťou a neefektívnou a nesústredenou činnosťou okresného súdu v exekučných konaniach pri rozhodovaní o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií boli porušené jej označené práva.

20. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

21. Pri výklade základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

22. Ústavný súd po nahliadnutí do spisov okresného súdu v predmetných veciach zistil, že vo všetkých sťažovateľkou označených konaniach okresný súd rozhodol tak, že uzneseniami zamietol žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd vydal uznesenie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci vedenej pod sp. zn. 36 Er 6880/2010 zo 7. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 5536/2010 zo 7. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 6881/2010 zo 7. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 1105/2011 z 30. marca 2011, sp. zn. 36 Er 6882/2010 zo 7. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 590/2011 z 29. marca 2011, sp. zn. 36 Er 7272/2010 z 11. januára 2011, sp. zn. 36 Er 4245/2010 zo 6. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 169/2011 zo 4. februára 2011, sp. zn. 36 Er 4644/2010 zo 7. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 4243/2010 z 1. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 793/2011 z 29. marca 2011, sp. zn. 36 Er 1472/2011 z 5. apríla 2011, sp. zn. 36 Er 7084/2010 z 10. januára 2011, sp. zn. 36 Er 5755/2010 zo 7. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 4560/2010 zo 6. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 940/2011 z 30. marca 2011, sp. zn. 36 Er 6885/2010 zo 7. decembra 2010, sp. zn. 37 Er 793/2011 z 5. apríla 2011, sp. zn. 36 Er 168/2011 zo 4. februára 2011, sp. zn. 36 Er 4642/2010 zo 6. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 4250/2010 zo 6. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 1395/2011 z 5. apríla 2011, sp. zn. 36 Er 4241/2010 z 1. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 4561/2010 z 2. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 650/2011 z 29. marca 2011, sp. zn. 36 Er 6010/2010 zo 7. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 4244/2010 zo 6. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 7083/2010 z 10. januára 2011, sp. zn. 36 Er 4563/2010 z 2. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 4240/2010 z 1. decembra 2010, sp. zn. 36 Er 4253/2010 z 8. októbra 2010, sp. zn. 36 Er 1394/2011 z 5. apríla 2011 a sp. zn. 36 Er 1877/2011 zo 6. júna 2011.

23. Sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv z dôvodu, že podľa jej tvrdenia okresný súd „do dňa spisania sťažnosti nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie“. Z uvedeného však vyplýva, že sťažovateľka sa na ústavný súd obrátila so svojimi sťažnosťami osobne podanými 2. mája 2012, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na všeobecnom súde, ktorý označila za účastníka konania, už netrvalo (rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie boli vydané ešte v roku 2010 a v roku 2011) a konanie o jej sťažnostiach pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje vo vzťahu

k základnému právu zaručenému v čl. 48 ods. 2 ústavy a právu zaručenému v čl. 6 ods. 1 dohovoru (*mutatis mutandis* I. ÚS 6/03, II. ÚS 460/2012).

Navyše ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na vysoký počet exekučných konaní, ktoré sťažovateľka pred okresným súdom iniciovala (ide o stovky až tisíce exekučných konaní), nemožno dobu ich trvania vzhľadom na okolnosti veci považovať za zbytočné priet'ahy v konaní.

24. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

25. Sťažovateľka sťažnosťami namieta aj porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a z jej argumentácie vyplýva, že ich porušenie namieta v priamej príčinnej súvislosti (z obdobných dôvodov) s namietaným porušením svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého postupu okresného súdu dospel k záveru, že z tohto postupu nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že by mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do označených základných práv sťažovateľky. Ústavný súd vzhľadom na uvedené, a preto, že dospel k záveru, že v sťažnosťami napadnutých konaniach nie sú splnené podmienky na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, konštatoval, že v týchto konaniach nemohlo postupom okresného súdu dôjsť ani k porušeniu sťažovateľkou

označených základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu a ani k porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosti aj v týchto častiach pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

26. Po odmietnutí sťažností ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. apríla 2013